

Så vårfixar du lastbilen

Tvättskola med Smartab och Westmatic

Att tvätta bilen är väl en lätt match! Lite avfettning, högtryck, schampo och borstar. Sedan är det klart. Nja! Riktigt så enkelt är det inte. Särskilt när det kommer till en lastbil. Trailer har träffat några riktiga experter på området från Smartab och Westmatic. Under en intressant dag i Arvika höll de tvättskola med oss. För det gäller att ha koll på vad man gör och då handlar det en hel del om kemi.

Av **Tomas Ek** (text & foto)

Efter en lång och tung vinter med saltade, slaskiga och skitiga vägar är det så här på vårkanten hög tid att ge sin lastbil lite extra omvårdnad. Ett rent och snyggt fordon spar förstås både på bilen och ser bra ut.

Vi rullar in vid tvätthallen hos Lecab Lastbilar, Scaniaåterförsäljaren i Arvika. Dit kommer också Rickard Bodin och Kermith Karlsson från Kermith Transport & Service AB i Arvika. De kör flis med två ekipage, bland annat den Scania R450 som nu behöver en grundlig tvätt efter vintern.

Vi har stämt träff med några riktiga tvättexperter från Smartab och Westmatic. Westmatic bygger tvättanläggningar anpassade för tunga fordon och har både fabrik och huvudkontor bara ett stenkast bort. Det är också Westmatic som levererat tvättutrustningen till Lecabs tvätthall.

– Den här tvätthallen har blivit något av vår testanläggning, där vi provar ny utrustning och teknik. Vi är en helsvensk tillverkare av maskintvättar som designar och bygger allt själva, beskriver

Robert Sundell på Westmatic och fortsätter:

– Här har vi högteknologiska system på plats för att binda och ta hand om oljor och tungmetaller samt att rena och återvinna vatten. Återvunnet vatten används till underspolning och

högtryck. Färskvatten endast vid sköljning.

På plats finns också ett gäng från Smartab, specialister på bilvårdsprodukter och industrikemikalier, redo att hålla tvättskola med oss. Senior adviser Göran Högberg är

gammal i gamet och jobbar mycket med utbildning hos Smartab. Han kommer direkt med några värdefulla tips!

– Kemikalier används ofta fel, det är onödigt att överdosera. Det kostar bara pengar och är inte bra för miljön. Det är inte volymen

Det här glada gänget sammanstrålade i Arvika för en dag med bilvård i fokus. Fr.v: Rickard Bodin och Kermith Karlsson på Kermith Transport & Service, Robert Sundell, Westmatic samt Göran Högberg, Jon Persson och Janne Hytönen på Smartab.

Publicerad med tillstånd av
TRAILER
magazine

Att tvätta bilen på rätt sätt är en hel vetenskap. Men med några grundläggande knep behöver det inte vara så svårt. Kolla in tipsen här nedan.

som avgör tvätresultatet. Använd rätt kemikalier och så lite vatten som möjligt, säger Göran.

När det gäller lastbilar framhåller han vikten av underspolning. Då avlägsnar du onödig vikt i form av jord, grus, snö och is.

– Vintertid kan det sitta 300-400 kilo smuts på ett lastbilskeppage. Sommartid kanske 100-150 kilo. Det är bättre att kunna ta det i nyttolast.

Så här på våren vill han trycka på att ta bort flygrost, små prickar från bromsskivor och miljödubb som sätter sig i lacken, och att få bort tjärfläckar. Men då gäller det att använda rätt medel. Vi får oss också en övergripande kemi-lektion.

En tumregel är att "lika löser lika" och det finns tre huvudgrupper att hålla reda på: Mineralolja, alkalier och oxid. Bra att ha i bakhuvudet när man tvättar sitt fordon.

Tjära, asfalt, plast och gummi innehåller mineralolja. **Vänd!**

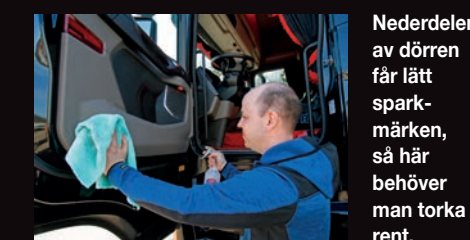
HYTTEN

När det gäller fönsterputs är det viktigt att inte använda för mycket medel och att torka med ett torr trasa. "Annars rör du bara runt skiten", säger Jon Persson.

Dammiga instrument och paneler torkas bäst med en mjuk trasa. Använd inte papper, då repas plasten över instrumenten.

Torka rent golv och mattor med spray och en mjuk trasa.

Nederdelen av dörren får lätt sparkmärken, så här behöver man torka rent.

FLYGROST

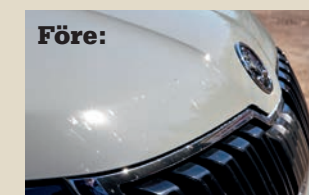
Avlägsna "flygrost" (små prickar från bromsskivor och miljödubb som sätter sig i lacken) med därför avsett medel ett par gånger om året. Lägg på medel och låt verka några minuter. Vissa medel gör att flygrosten rödfärgas (som på bilden) när den löses upp. Spola av med högtryck.

OXIDATION

Underkörningsskydden på flisbilen hade fått fula rostfläckar. Jon la på ett syrabaserat medel och låt verka. På några minuter var underkörningsskydden som nya igen.

Före:

Efter:

INSEKTER

Insekter som bränner fast kan kännas omöjliga att få bort. Men har du bara rätt medel (alkalier) rinner de av lätt och snart är lacken och vindrutan skinande rena igen. Spraya på, låt verka, spola av och torka torrt.

VAXNING

Snabbvax på hytten är ett bra sätt att hålla en fin yta. Är du inte van att polera så använd med fördel en oscillerande polermaskin då en felaktigt använd roterande maskin kan göra att lacken blir flammig eller bränns sönder. Torka av med en mjuk fibertrasa. Vax håller i två-fyra månader. Lackskydd i ett år och uppåt. Det finns idag också praktiska avrinningsmedel att lägga på i samband med tvätt som både gör att fordonet torkar snabbare samt håller fordonet blankt i en till två månader.

LILLA TVÄTTSKOLAN

1

Börja med att spola av tung och grov smuts (grus, lera, is och snö) med underspolning och ramspolning med högtryck i maskin. Komplettera med att spola för hand om det behövs.

Lägg på en tjärlösare (mineralolja-baserad kallavfettning) med maskin alternativt för hand. Den måste få verka i minst 5 minuter, gärna 10 minuter (kör du exempelvis asfalt måste den verka i minst 15 minuter). Det gör inget att produkten torkar in. Passa på att göra annat under tiden. (OBS! Spola sedan INTE bort avfettningen)

2

Lägg på alkalier med maskin alternativt för hand (i skumform eller konventionellt schampo) blött i blött ovanpå tjärlösaren. Lägg på produkten nerifrån och upp. En tumregel är att kem alltid ska rinna genom kem annars uppstår lätt rinnmärken som kan vara svåra att få bort.

3

4

Använd borstar om det behövs, antingen för hand eller i maskin (behöver ej användas varje tvätt om man tvättar ofta). Annars är en tumregel att borsta hytten varje gång och skåpet var tredje, var fjärde gång.

5

Spola av med högtryck. Spola alltid mot en ren yta, exempelvis nerifrån och upp eller baklänges bakifrån och fram. Då släpper smutsen lättare och det blir ett renare resultat.

"Använder du fel medel spelar det ingen roll hur mycket du än gnider."

➤ Så ska du lösa dem måste du ha ett medel baserat på mineralolja. Men ju mindre du använder desto bättre eftersom det inte är biologiskt nedbrytbart.

Smuts kommer från växt och djurriket, alltså vegetabiliska och animaliska ämnen som i grund och

botten består av mycket vatten. Så här är det alkaliska produkter med vatten som bas som gäller. Ju högre PH-värde, desto högre tvättverkan.

Sist men inte minst kommer vi till oxidation eller rost. Det löser man med syror och det behöver faktiskt inte vara märkvärdigare

än ett medel baserat på rabarber. Den som kokat rabarberkräm vet säkert att man aldrig har en så ren kastrull som efter det.

Så använder du bara rätt medel och gör på rätt sätt så går tvätten som en dans.

– Men använder du fel medel spelar det ingen roll hur mycket du än gnider. Det blir inte rent i alla fall, påminner Göran.

Lika löser lika var det. Sedan är det förstås en liten vetenskap att hålla reda på vilket medel som är vad

ändå. Det är där Smartab med sin expertis kommer in. Här intill ser ni några steg att följa, exemplifierat på Kermith Transports flisbil.

Men först kommer Göran med ett par sanningens ord.

– En åkare som inte tvättat bilen på ett halvår och tror att bilen ska bli ren bara man snabbt rullar igenom en tvätthall. Det blir den inte. Det är viktigt att hålla efter sin bil regelbundet. Och avslutningsvis. Stå inte ute på garageuppfarten och tvätta! Olja och tungmetaller behöver tas om hand. □

Janne Hytönen är Smartabs representant i Värmland och den som förser åkerier och tvätthallar med bilvårdsprodukter och industrikemikalier.

"Rostfläckarna på underkörningsskydden trodde jag aldrig att de skulle få bort", sa en nöjd åkare, Kermith Karlsson (stående). Här tillsammans med chauffören Rickard Bodin bakom ratten. Efter vintern var del välkommet med en grundlig tvätt av åkeriets Scania R450 flisbil.

Tvättmästare Roland Lund, Westmatic, visar oss maskinrummet till den avancerade tvättanläggningen hos Lecab Lastbilar i Arvika. Här finns högtryckspumpar, reningsutrustning och uppsamling för oljor och tungmetaller. Högtryckstvätten använder 300 liter vatten i minuten och trycket är 70 bar. Men en stor del av vattnet återanvänds sedan det renats.